Ion Creangă

Povestea poveștilor (Povestea pulei)

Mircea Nedelciu

Povestea poveștilor gen. 80

virtual-project.eu

NEMIRA

Ion Creangă
POVESTEA POVEȘTILOR
(POVESTEA PULEI)

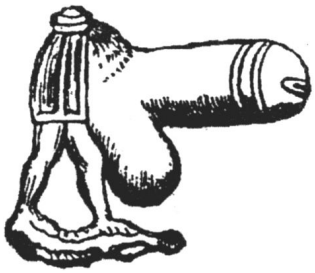

Mircea Nedelciu
POVESTEA POVEȘTILOR
GEN. ’80

Cu o prefață cinegetică de Luca Pițu și ilustrații de Mihaela Gabriel Simon

– ediția a II-a revăzută –

virtual-project.eu

NEMIRA
1999

Coperta de DAN STANCIU

ION CREANGĂ
POVESTEA POVEȘTILOR (POVESTEA PULEI)

MIRCEA NEDELCIU
POVESTEA POVEȘTILOR GEN. ’80

Editura Nemira, 1998, 1999

Editor: VALENTIN NICOLAU
Redactor: DAN PETRESCU
Paginare computerizată: LUMINIȚA CATANĂ

Apărut 1999. București

ISBN 973-569-203-1

PREFAȚĂ CINEGETICA

de Luca Pițu

Doua rostiri sotadice foarte alerte

Mare ni-i bucuria să prezentăm publicului dadanubian şi – de ce nu? – valahilor hexagonizaţi, de la Paris şi Pontoise, această versiune de lux a Poveştii pulei din repertoriul istorisitorului român Ion Creangă[1], alături de fierbintele omagiu ce i-l aduce Generaţia '80... prin mijlocirea ghiduşei textouări a lui Mircea Nedelciu (1950-1999)[2]. Titlul curent al poveştii creangăuane îi, de fapt, Povestea poveştilor, *însă am preferat, din motive lesne inteligibile mercatologilor, să-i păstrăm denumirea poporană veritabilă. Circulă în* locus mioriticus o *înregistrare magnetică a ei, de mare forţă, datorată grozavului comediant Tudorel Popa, cu care actualii compatrioţi ai Popii Creangă (căci, nu vă fie cu supărare, fu şi popă istorisitoriul nostru) se delectează ascultând-o la petreceri* in-time*, perpetuatoare – nu fără oarecari izbânzi – ale practicilor de secret şi complicitate atât de trebuincioase rostirilor sotadice[3]. Mai e de semnalat, cu adresă la eventualii cetitori francofonfi, că povestea aceasta nu a fost aşternută pe hârtie în română curentă, ci în grai moldav, ceea ce îi îngreunează uneori îngalicizarea. Punând între paranteze modestia de cuviinţă şi câtimea de patriotism regional, suntem conştienţi că bucata moldovalahă posedează o savoare ce nu a fost întotdeauna uşor de transpus în limba lui Rabelais, Céline ori San-Antonio[4]. Totuşi... să abandonăm aceste cestiuni tehnice, atât de oţioase, pentru a grăi puţin, înainte de a ne îndeletnici cu replica Generaţiei '80, despre «cel mai coios dintre povestitorii limbii române».*

Ne place a ni-l imagina jovial și rubicond, propulsând un amplu burdihan ubuesc, la gidouille. *El se va fi născut în 1837 la Humulești, sat moldovinesc al Carpaților Orientali, și se va fi pristăvit în 1889. Dintre biografemele sale, ce au inspiratără o doctorală teză sorbonardă, susținută înainte de rezbeluri cu Jean Boutière, nu vom reține decât unul, însă cvintesențial: Creangă erea popă la besearica Golia, în nobila Cetate a Ieșilor, capitală a Moldaviei, și se semnala cu regularitate atenției Bahluviașioților trăgând cu pușca în numeroasele ciori cocoțate pe crăcile arborilor din grădina lăcașului de al cărui sfânt ministeriu răspundea. Acest gest, voluntar și repetat, ni se pare că anulează orice posibilă hagiografie nepatafizică a auctorelui nostru pușcos. De vorbim limba lui Philippe Sollers (convertit de patru luștri la șarmul paracliselor ianchee), gestul acesta înscrie în clar moartea subiectului biografic, adeverindu-se cu prisosință ca tanatografie. Mai e nevoie oare să subliniem cât de tare îl apropie pe scriptorul nostru popesc de un alt iubitoriu al balisticii, Alfred Jarry?*

Isprăvile cinegetice ale lui Creangă trebuie că au avut urmări durabile, deoarece am putut constata noi înșine în Dulcele Târg al Iașioților că descendentele ciorilor creanghiene, măcar că prosperă mereu, au delăsat de multă vreme coștereața de la Golia spre a se duce să găinățeze cu promptitudine, și cu vizibilă încântare, cupola bibliotecii universitare din oraș, a cărei temelie o

minează fără preget pișatul bețivilor de pe Copou sau împotrivirea corneliu-ștefanacheană ca Regina Ana să-i viziteze colecțiile, aula și sălile de lectură. E picant să relevăm că unul din primii conservatori ai numitei biblioteci, fundație monahicească, fu poetul eminescian, glorie națională a Românilor, căruia i se celebrează enorm amiciția cu Ion Creangă[5]*, și mai puțin cele* stupra*, năstrușnicii erotice demne de gustul cetitoriului familiarizat cu «Infernul» Bibliotecii Naționale Mitterrandiene.*

Același Eminescu îl dusese pe prietenescul său popă la cenaclul literar bahluvian Junimea, în sânul căruia nu a întârziat să desfășoare o intensă activitate de narator oral, de povestaș vervos și agil în narativități. Toate poveștile și povestioarele adunate chipurile în satul său natal, vânătoriul nostru de ciori le debita inimos membrilor junimiști, pentru a căror înveselire va fi pus în formă literară numeroase istoriete de aceeași sorginte. Probabil că unor astfel de ședințe cenacleene le datorăm o istorisire precum Soacra cu trei nurori, *iluminată de ochiul pineal îndrăgit de Lord Auch,* alias *Georges Bataille. Să rezumăm fuguța această narațiune: o soacră tiranică le pune la treabă zi și noapte pe cele trei nurori ale sale și totodată pretinde că le supraveghează grație unui al treilea ochi, cefalic. Mezina se prinde însă că în joc îi numai o jmecherie de cotoroanță. Iute le pune în temă pe celelalte două camarade, cu siguranță mai puțin*

istețe decât ea. De comun acord, încetează să mai trebăluiască noaptea, își fac de cap și chefuiesc. Povestea se termină cu o explozie jubilatorie – un ritual victimizator de soiul celor descifrate în cărțile lui René Girard relativ la violență, sacru, dorință triunghiulară și țap ispășitor.

Altă istorietă: Povestea unui om leneș. *Într-un sat moldav, cutare țăran refuză cu încăpățânare să se coboare la travaliu, încât comunitatea indignată, cu ai ei oameni de bine lucrând pentru un viitor luminos, feseniști* avant la lettre, *decide pedepsirea – spânzurarea – lui. Survine o dameză foarte pioasă, căreia i se face milă de asocialul căzut pradă justiției populare, și se oferă să-l întrețină gratuit, să-i confecționeze prăjituri și alți pesmeți* and so on. *Dar leneșul nostru nu ia treburile în felul acesta, începe să ergoteze fără sfârșit, să o întrebe pe cucoană dacă posmagii sunt moi sau duri, intacți ori deja mestecați, repetându-i că nu înțelege cu nici un chip să-și deie osteneala întru a-i malaxa el însuși. Cum vă așteptați deja, acest dezarmant energumen, acest incoercibil fârtate, îi spânzurat fără altă formă de proces, spre marea satisfacție a maselor populare din cătun, de colectivizări – surprinse în* Leneșul *lui Constantin Amariu*[6] *– ahtiate. Dar apologia lenei, miraculoasă supraviețuire a stării paradisiace din care ciolovecul va fi fost ejectat pentru păcatul strămoșesc, se regăsește la un compatriot actual al lui Creangă – l-am numit pe Decompozitor, pe E.M. Cioran. El, în* Duminicile vieții *din* Tractatul despre putreziciune, *îi laudă pe «spectatorii epilepsiei umane ce disprețuiesc eforturile de asfixiază conștiința». Și în* Povestea pulei *întâlnim, de altfel, reflecțiuni asupra deriziunii lucrului utilitar, când peizanul se vaetă la vederea cucuruzilor faloforici în termeni ce s-ar traduce pre frâncește astfel:* «Voilà ce qu'est devenu mon boulot de tout l'été!»

Ar fi putut foarte bine Povestea pulei, *în ciuda neanonimatului ei, să figureze în vasta antologie de folclor erotic publicată la finea veacului nouăşpe, în Germania, sub intitulanţa de* Kryptadia. *Tema păpuşoilor faloforici, laitmotiv al istorisirii humuleştene, îi decelabilă, s-o spunem drept, în varii opere erotice evropeneşti: bunăoară în* Parapilla *lui Borde, poem emanat dinspre* Novella dell'Angelo Gabrielle[7]. *Nimic uluitor în asta nu e. O ştia foarte bine un colecţionar renascentist ca Poggio Bracciollini, bun preţăluitor al noveletelor curse din izvorul indo-european, ori Afanasiev, cel cu* Poveştile secrete ale Rușilor, *editate şi de Apollinaire în colecţia-i «*Les Maîtres de l'Amour*» din cea* Bibliothèque des curieux. *Nimic uluitor în asta nu iaşte, căci tematica povestirilor eroticeşti îi mai cu seamă monotonă, dat fiind că, aşa cum îi scria Pascal Pia, tartorul Bibliotecii Naţionale din Hexagonerie, unui prieten comun,* «la gauloiserie n'est pas gauloise, mais universelle, et que les mêmes fables ont égayé le Samoyède, le Monténégrin, le Transylvain, le Percheron et l'Andalou». *Rămâne faptul că un specialist al genului de talia lui Legman, analist al celei* dirty joke, *nu ar ieşi cu sacii goi din livada humuleşteană ori de pe ogorul literar cu porumbi faloforici*[8].

*Mai ştim, firescamente, că erotismul ţărănesc a reţinut în mod particular atenţia lui Salvador Dali: pretindea dumnealui că adunase «*tout un

réseau d'informations accablantes sur l'érotisme rural*». Le va și împăna în* Le Mythe tragique de l'Angélus de Millet*, unde cutare cactus american îi identificat cu falul Tatălui întemeietor, care ară, adecă răstoarnă brazde cu el, că-s vremuri grele la fermele pionierale. Așijderi, păpușoiul creangăuan e un simplu simbol valah tranchilizant, ba și cotidian, fiind încă făina de cucuruz, preacinstitul mălai, una din bazele alimentației poporane carpato-dunărești. Mai îi cazul să reamintim cetitorilor noștri nărăviți la muzicile de peste Atlantic, lor, enorma frecvență a imaginilor agricole sexualizate în tot folclorul negrilor, mai ales în* negro spirituals? *De soiul: «a ara ogorul vecinului», «a îndemna la ararea câmpului propriu», «a planta barabule într-un ogor frumos» etc.*[9] *Creangă nu face decât să se înscrie cu multă naturalețe pe o tradiție veche și mondială, în universalitatea genului uman, tractat de excelența europendică.*

Figura țăranului, așa cum ni-i pictată în Povestea pulei, *se afirmă ca îmbârzoiată și intemporală*[10]*; peizanul nu e un simplu figurant ci, prin practicarea mersului din poartă-n poartă și a vânzării cu strigare, ignoră, trufaș, studiul pieței numit și* marketing *ori* mercatică, *în care epoca noastră e atât de fertilă. O dată cu Omul din Humulești și gospodarii săi, iată-ne, dară, departe de tristul nostru univers contemporan postmarx... turbatoriu, guvernat de șmenauți, computere și ingineri lați în cur, bucoși adicătelea. Regretăm de*

asemenea că nu putem dispune de savanta peană a lui Lévi-Strauss ca să transcriem cum s-ar cuveni doctele consideraţii etnologice suscitabile de această vânzare primitivă de porumbi ce scapă circuitelor planificate ori de irupţia cucuruzilor falici în holonul atât dă desexualizat al Cucoanei Citadine. Pentru etnolog, acest păpuşoi sexualizat nu-i oare, în ultim resort, un olisbos *exemplar, un* dildo *familiar, un* godemiché *perfect natural (deci ecologic), în diametrală opoziţie cu meschinii* consoladores *ai Occidentului capitalist, putred, decadent şi cacoşim*[(II)]*?*

Pana lui Denida ar putea, la rândul ei, să ne inspire o interpretare «dis-falică» a sfârşitului textual: când Creangă scrie, în clauzulă, ceva înfrancizabil prin le pope court toujours, *nu semnifică el* ipso fado *imposibilitatea radicală, pentru lector şi pentru scriptor, de a ieşi din universul onto-teo-logo-falocentric? Adevărat, adevărat vă zic: universul acesta este veşnic şi nimeni nu poate evada din el fără riscuri majore. Iar alegerea popii ca victimă diegetică ne îndeamnă să formulăm o altă întrebare, cu răspuns apropriat pentru receptorii hexagonali şi băştinoşii catolici ori neoprotestanţi: de ce popa ăsta descris ni-i ca o victimă eternă? De ce aleargă el mereu şi lasă istorisirea deschisă,* opera aperta? *Pur şi simplu pentru că (şi Creangă era bine plasat ca s-o ştie) parohii ortodocşi, sau greco-catolici, au dreptul de a se însura, aşadar, de a copula liber, flirtând uneori şi cu enoriaşele venite la spovediri multilaterale. De aici poate invidia amară a enoriaşilor, prompţi în a le pune în cârcă toate transgresiunile închipuluibile. Asemeni carmeliţilor şi capucinilor scumpi Divinului Marchiz, sfinţiile lor şi-au cuceritără, în memoria colectivă a moldavilor, adevărata catedrală a soteriologiei neamului, un solid renume de coţopenitori, de* fouteurs impénitents et/ou infatigables. *Cel creanghian, înţelegem*

acuma, va fi mezuzat de falocentrism et du Nom du Pere, *și, cum* les non-dupes errent, *se vede condamnat să rătăcească, după ce și-a primit sancțiunea anală, națională. A ieșit carevasăzică, așa cum ne susură Dulcele Doctor Lacan, din universul pineal al supraeului și, semnificant vagabond, iată-l reintrat, prin infracțiune metaleptică și efracție hipertextualizatoare, în istorisirea lui Mircea Nedelciu, unde ia figura profesorului de marxism și a secretarului peceriu liceal, cu nume falofor, Radu Varga*[12]*; unde știuletele pedepsitoriu îl va decela fără prea multe opinteli.*

S-o mai slăbim însă cu lacaneriile. Punem, în acest punct al metatextului nostru de acompaniament, întrebarea ultimă: Creangă îi cumva modern (cu noima ce o precizează și Alexandru Mușina în Eseu asupra poeziei moderne[13]*)? Putem spune fără teamă că da, prevalându-ne de oracolul difuzat prin R.-M. Albérès, care, în* Aventura intelectuală a veacului XX, *salută în auctoriul nostru humuleștean pe «creatorul, înainte de Jules Romains, al satului unanim... ist*[14]*». Judecata lui iluminează puternic* Amintirile din copilărie. *Și nu numai.*

Nu ne rămâne decât să deplorăm că Guvernoiul Românesc, atât de grijuliu să promoveze gloriolele naționale, nu a crezut de cuviință, în voința sa de progres multilateral al societății tranziționale și de înciotare cu Structura Euro-Atlantică, să recomande Fundației Culturale Buzurauane editarea pe hârtie de Berevoiești a Poveștii poveștilor, *făcând-o accesibilă mulțimii de copii din școli, ba și restului populațional. Ar fi desigur extravagant să se susțină că răspândirea acestui text fundamental nu ar fi de natură să-i asocieze pe mici și mari, ingineri și proletari, aurolaci și pedofili, activiști și securicomuniști, militari și meșteșugari, feseniști și mafioți, iliescani și șmenauți, zvoneri și răspândaci, mineri*

și cuptorași, farmaciste și coafeze, cercetători academici și buticari, în aceeași admirație fervență pentru virila figură a neuitabilului popă-vânător-auctor; ar fi extravagant: de aceea le și urăm viitorilor cetitori ai ediției nemirizatoare să atingă și, chiar, să depășească admirația fervență și cetitura unimanuală[15] *înspre adevărata jubilație, către orgasmul cerebral binemeritat.*

Acuma, reîntorcându-ne în forță la Mircea Nedelciu și scriilectura Generației Optzeciste, pe care Ovid Crohmălniceanu, în numele Partidului Unic, o asmuțea vârtos, prin cenacluri, spre autotelism, opera aperta[16], *autoreferențialitate și intertextualitate, ce băgăm la înaintare? Că, de multe ori, numărabile pe degetele unei singure mâini, ea a refuzat să nu devină «realistă», zugrăvitoare a irealităților Epocii de Aur, pe care le va fi modelat cum s-a priceput mai bine, funcție de coragiul est-etic al fiecăruia; și că dascălii navetiști, hârșiți cu trenurile balcanicomuniste și policrome cât Budila Express*[17]*, cu frustrările codale și așteptările garale, trimiși din fragedă elevie la cules porumb, excluși de la învățământul superior, cercetare, doctorate, ieșiri în străinătățuri, or îndrăznitără textual cât i-au ținut coaiele, de restul ocupându-se paranoia hermeneutică a publicului cultivat, ce depista peste tot aluzii, metonimii, ironii, metafore, catacreze și antonomaze la Marele Cizmar Scornimicitor și la sinistra sa vânzătoare de «bomboane agricole» în stație la Găiești,*

*propulsată derect la Gagademie. Nu încape îndoială că or făcutără altceva, mai comestibil, decât jdanoviștii Obsedantului Deceniu, Oniriștii dimovieni sau Estetizanții de la Târgoviște. Oarece îngăduință de la Gogu Rădulescu erea, Ceceul Kăgăbăului o îngăduia, sistemul, părând să aibă soliditate cimitierială și nespăimindu-se de pixuanți, doar că nu vor fi lipsit derapajele, necontrolate, ale unui Liviu Ioan Stoiciu, dedicatorul antifaraonic, ale Blandianei, blamatoare de popol vegetal, natalitate forțată și motani arpagicoși, sau ale artelului bahluvios ce propunea «*Brazde peste haturi» revisited[18] *+ parodierile decapante ale precursorilor drogați cu conotații emanate dân însuși curul tancurilor sovietice eliberatoare + materialele de sertar, dacă or fi fost, că SeReItatea nu prea se grăbește cu restituitul lor, și,* last but not least, «Povestea pulei» revisited by Mircea Nedelciu, *artizanul tratamentului fabulatoriu și purgațiilor prin vorbitură-cetitură-scriitură.*

Concepută samizdatește la editura mașinală a auctorelui, și în trei exemplare dactilografiată, textula sotadică respectivă nu avu noroc să-i aducă genitorelui ei, ca lui Federico García Lorca, moartea triumfalică sub glonț soldățesc sau, măcar, percheziția din partea organelor de sub odioasa burtică a Tovului Suprem, deoarece prima ei lectură publică n-a mai venit înainte de 1989, tot așa cum fost-au privați de baftă Liviu Cangeopol și Dan Petrescu în ce privește Ce-ar

mai fi de spus. Convorbiri libere într-o țară ocupată*, căci Nea Nicu Helicopterescu le va fi tras clapa ocultându-se înainte de a se ivi vreo traducțiune occidentală, intens mediatizată, a cărții lor. N-a fost să hie, iar Nea Ceaşcă nu învie, ca să le deie o a doua şansă. Dar...*

...să nu ne scape, printre degete, potângul de babă ce țâșnește, alături de sodomizatul popal deghizat în profesor de materializm diabolectic și/sau histrionic, dinspre Creangă în povestirea lui Mircea Nedelciu, în istorisirea ce manipulează, vioaie, numeroasele ingrediente ale texturii societale din ultimul deceniu ceaușiu: penuria, inclusiv de faluri, exportul pentru plata datoriei externe, inclusiv de zigunete, școlile împuțite, directoarele tâmpite, colegele parșive și descurcărețe în manieră locală, țăranii ajunși adjuvanți ai studenților și melitarilor la strânsul recoltei, frica de securicomuniști, sistemul D, Casa Cizmei, Târgul de Floci, Aprozarul de Pule, gol și acela, și, îndeosebi, cozile nesfârșite, unde comunismul, ejaculându-și esența leninistă în fenomen, se manifestă drept queuemmunisme, *drept coeziune codoasă, șirurile de așteptare trădându-și menirea de stratageme ale resolidarizării obștești. Baba, ea, sare, așadar, din Creangă derect la coada nedelciuană, unde urmau să se bage ștrumelege, și, grație unei amintiri adolescentine cu tâlc, debitată la meserie, stârnește un efect perlocuționar mare cât parabola* Membrele și stomacul, *recitată plebeilor greviști de Menenius Agrippa, imens cât lectura poemului* Palatul bântuit *în* Prăbușirea Casei Usher *de Poe; îl stârnește și o incită pe Marta P., eroina principală, navetistă și profesorală, să-și facă din culesul păpușoiului, alături de liceence, un* locus amoenus, *un cronotop al juițării și acomodării provizorii cu abnormalitățile din jur*[19]*. Mai mult, profesoreasa are, în finalul poveștii sale, satisfacția să-și vază secretarul de partid*

împilator, pe ceaușescul școlar, ajuns, asemeni lui Năstase-Patru-Case, cetățean retroactiv al republicii atee, și să jubileze soft *pe ritmul melodiei* Á fouteur/Fouteur et demi, mon ami:/Elle est comme ça/Cette garce de vie! *(simțindu-se răzbunată pentru inumerabilele umilinți de gândirostivițuire), care jubilare o dorim din tot sufletul și cetitorilor celei de-a doua narațiuni sotadice, mai desprinși poate decât prefațatorul și Nedelciu de vraja perversă a vremilor trecute în modelări ficționale revanșarde. Așadar, baba, tăietoare de trunchiuri locuționare pe locul unde, apoi, dracii, epigonii ei literari, culegeau surcele epice și texticole și articulețe, baba îi...*

...Magna Mater[20], *matricea, Parangonul, spermatozoidul oricărui tip de rostire fabulatoare, arheea universalei putinți de a povesti și, povestind, de a alina destinul ascultătorilor ocazionali, stătători la cozi au ba, ce-și găsesc deseori în narativitățiurile celuilalt soluții existențiale și multe mântuiri, cum se întâmplă cu* Los dos que sonaron *ai lui Borges ori cu evreul ce află, pe sol strein, din visul unui soldat, că posedează o comoară în propria-i magherniță natală. Nu? Îhî; dar...*

...înainte de a mă opri cu travaliul prefațatoriului, lansez și o provocare la întrecere către Generaționiștii Nouăzeciști, care, de-l cred pe Dan-Silviu Boerescu, s-ar înălța, ca număr, la 1500: «Voi nu oferiți ceva transtextual pentru cinstirea celui mai coios povestaș al limbei românești, to honour Him and His marvellous dicky tale? *Ha? Sau așteptați cumva să se producă mai întâi integrarea semnificantului vostru sub fustanelele euro-atlantice?»*

Luca PIȚU

Ion Creangă
POVESTEA POVEȘTILOR

(Povestea pulei)

Amu cică era într-un sat un țăran. Și țăranul acela a ieșit odată în țarină să samene niște păpușoi. Și cum sămăna el, tocmai atunci s-a nimerit să treacă pe-acolo Hristos și cu Sfântul Petrea. Hristos să nu tacă molcum și să-și caute de drum?

— Da ce sameni acolo, om bun? întrebă el.

— Ia, niște pule samăn, răspunse țăranul cu obrăznicie.

— Pule ai zis că sameni, pule să dea Dumnezeu să se facă, zise Hristos, blagoslovind sămănătura din treacăt cu amândouă mâinile, și apoi se tot duse în drumul său cu Sfântul Petrea, care nu-și putea stăpâni mierarea de cuvintele ce auzise că au eșit din gura lui Hristos, pentru că niciodată nu mai vorbise Mântuitorul așa de buruenos.

Țăranul, după ce mântui de sămănat, se întoarse acasă. Apoi, la vremea prășitului a venit de a prășit păpușoii după rânduială, și iar s-a întors acasă. Dar când vine la cules, ce să vadă? În loc de păpușoi, de fiecare strujan erau câte trei-patru drăgălețe de pule, care de care mai îmbojorate, mai dârze și mai răsbelite!...

— Ptiu! drace, iaca ce s-au ales de muncușoara mea de toată vara, zice țăranul, scărpinându-se în cap și trântind cușma de pământ cât ce putu. Asta n-am pățit-o de când m-a făcut mama...'tu-i mațele aerului! — Ei, ei! Amu ce-i de făcut? — 'Tu-i-aș descântecul celui cu blagoslovenia, că pocit a mai fost la gură.

Și cum ședea țăranul uimit, numai iaca ce trecea pe-acolo un potâng de babă.

— Bună-vremea, om bun, zise ea.

— Să-mi bag genunchiul în vâjoiul cui știu eu, mătușă, zise țăranul îndrăcit de năcaz...

— Dar ce, Doamne iartă-mă, ești așa de măscărăgios, măi omule, zise baba posomorită, nu ți-i oarecum să vorbești așa, de față cu o bătrână ca mine?

— D-apoi cum să mai vorbesc și eu, mătușă, când vezi cum ș-a făcut Dumnezeu râs de muncușoara mea. Dă, la sărăciea în care mă găsesc, pule-mi trebuiesc mie? Uite colo pe ogor, ș-apoi mai zi și dumneata dacă ai ce...

Când se uită baba pe ogor, își pune mâinile în cap de ce vede... Pule și iar pule, belite și răsbelite, în toate părțile.

— Vai de mine și de mine, nepoate! Asta încă-i una.

— Ba dac-ar fi numai una, ce ți-ar fi, mătușă! Dar așa sunt sute și sute și mii de mii, în cur să le ții!... 'Tu-i așa și pe dincolo că nu știu ce să mai fac. Îmi vine să mă spânzur, nu altceva.

— Ia las', nepoate, zise baba uitându-se cu jale la pule... De unde știi c-aista nu-i un noroc de la Dumnezeu pentru dumneata?

— Norocul aista să nu-l mai dea Dumnezeu nici dușmanilor mei, mătușă, dar unde s-a mai auzit o chiznovăție ca asta – să mănânci pule în loc de păpușoi! Ia învață-mă și dumneata: ce să fac? Căci pe mine nu mă mai ajunge capul.

Stă ea baba oleacă pe gânduri și apoi zice:

— Nepoate, eu te-aș învăța ce să faci ca să te desfaci de dânsele răpede-răpede și să scoți bani înzăcit și însutit decât pe păpușoi, dar ce mi-i da?

— Ce spui, mătușă? Învață-mă, că ț-oiu da ce mi-i cere și un vrav de pule pe deasupra...

Când a auzit baba de pule, i-a zvâcnit inima... căci îi curgeau ochii după dânsele, când le vedea așa de zdravene și de bârzoete...

— Apoi eacă ce să faci, nepoate: încarcă-le în car și le du la târg că ai să le vinzi ca chiperiul. Dar mânca-te-ar norocul să te mănânce, acum trebue să las rușinea laoparte și să te învăț cum ai să înveți pe cumpărători a le întrebuința.

— Că bine zici, mătușă, ia spune-mi, rogu-te!

— Când a fi să le vie dor de pulă, s-o șuere cum șueri oile la strungă... Și atunci, numai să-ți poată curul... Iară când s-ar sătura de ea, să zică:

ho! ho! haram nesățios. Și atunci pe loc se moae și te descotorosești de dânsa.

Și drept dovadă, baba își înșfacă o mătărângă, care era mai mare, de pe un strujan, și începe s-o pue în lucrare cum se cade...

Țăranul a încremenit, când a mai văzut și asta...

— Dar de unde ai aflat meșteșugul ista, mătușă? zise el cu mierare.

— Hei, hei! nepoate, pe unde culege dracul surcele, eu am tăiat lemne... Nu mă mai întreba cum, și zi bogdaprosti că ț-am deschis ochii ce să faci...

Țăranului atâta i-a trebuit. Dă babei ce-i făgăduise, apoi se duce acasă, își pune scoarțele la car și-l înfundă bine, înjugă boii, se întoarce la ogor, încarcă un car zdravăn de pule – și la târg, băete, cu dânsele de vânzare.

Și cum ajunge la târg, nici tu una, nici tu două, odată începe a striga, cât îi lua gura:

— Hai la pule, hai la pule! Pule zdravene și tari pentru jupânese mari...

O cucoană văduvă, auzind așa vorbe din gura țăranului, trimite o slujnică să-l cheme la dânsa ca să-i dee un colb...

Slujnica se duce și chemă pe țăran. Și cum vine țăranul, cucoana îl și ia la trei parale, zicând:

— Dar bine, măi țărane, ce porcării spui pe lângă cerdacul meu, că te mănâncă mama dracului! Acuș te pun la scară și-ți trag o bătae, de te-or duce cu cerga acasă... Înțeles-ai?

— Apoi, dă, milostivă cucoană, zise țăranul scărpinându-se în cap. Să ierte cinstita fața dumneavoastră, ce să facem? Ia niște pule ni-a dat Dumnezeu și le-am adus și noi la târg, să vedem, ne-om pute prinde ceva parale pe dânsele, că ne mănâncă și pe noi o mulțime de angării și nevoi de tot felul...

— Măi țărane, ești nebun, ori cum ești, de vorbești pleve de față cu mine?

— Ba ferească Dumnezeu, cinstită cucoană, vorbesc vorbe sănătoase, săracul de mine! Iacă să vă aduc una ca s-o vedeți, dacă nu mă credeți... ’Tu-i-aș praznicul cui le-a plămădit, că m-a făcut să intru în dihonii cu lumea din pricina lor. Încaltea dac-ar fi de partea femeească, le-aș ține pentru mine, dar așa...

Și odată se duce la car și alege un știulete de puloiu, care era mai mare, și cu dânsa de-a-dreptul în casă la cucoană.

— Iaca, cucoană, șagă-ți pare dumitale asta? Acum pe ce s-a dus munculiță mea de toată vara? Ș-apoi dumneata mă mai înghii și cu bătae, că pesemne nu-s eu destul de bătut de Dumnezeu! ’Tu-i-aș patruzecile cui știu eu să-i fut, că au început a mă lua lumea de nebun...

Cucoana vedea acum că țăranul are dreptate, și se face a se uita într-o parte, dar tot trăgea cu coada ochiului și la cinstita pulă din când în când.

— Bată-te focul să te bată, măi țărane, că ticălos mai ești!... Ș-apoi cum s-ar face ca s-o poată cineva întrebuința, când ar vre? Nu-i vorbă, că mie una nu-mi face trebuință. Dar tare mă mier și eu de așa comedie!...

— Cum să se facă, cucoană? Să ierte cinstita față a dumneavoastră, ia, când vine cuiva poftă de dânsa, o șueri de câteva ori, cum șuerăm noi oile la strungă, ș-apoi atunci, ține-te la frecuș – cât ce-i pute, că las’ dacă m-a da de rușine. Iară când te-i mulțumi și-i vrea să te lese de frecuș, să strigi la dânsa: ho! ho! haram nesățios! Și atunci îndată numai ce-o vezi că se trage înapoi frumos, ca șerpele la lapte dulce... Și pe urmă de câte ori ți se scoală... tot așa să faci. Și dacă nu te-i mulțămi, atunci să mă blastămi pe mine.

— Bată-te pustiea să te bată, mojic măscărăgios, c-al dracului mai ești, zise cucoana, care începuse a se mai deprinde cu vorbe de masă... Ia ieși oleacă afară din odae, ș-apoi te-oiu chema eu acuș, că am oleacă de treabă...

Țăranul tace molcum și esă. Iară cucoana, drept cercare, începe a șuera mătărânga, și atunci cinstita pulă face zbâc! În pizda cucoanei... Și dă-i, și dă-i, de-i mergea colbul. Dar chita cucoanei! Vorba ceea: găina bătrână nu se sparie de pula groasă.

Ședea, sărmana, cum șede mielul la țâța oaei, până ce se satură de supt. Cucoana era de cele mai tărtoșe:

Strâmtă-n pizdă, tare-n șele,
Crișcă pula din măsel
Că-i cam iute la oțele!

În sfârșit după ce s-a săturat cucoana bine, apoi zice încetișor: ho! ho! haram nesățios! Pula atunci pe loc s-a muiet și foflenchiu! cade jos... Cucoana îndată o rădică cu mare sfințenie și o pupă drept în bot... Apoi strigă pe țăran în casă și luându-l cam pe departe zice:

— Și cam cum s-a întâmplat de ai tu blăstămății de-aiste, măi țărane?

— Cum să se-ntâmple, cucoană? Ia mai astă primăvară, sămănând păpușoi în țarină, a adus dracul – că mai bine n-oiu zice-doi oameni pe acolo. Și unul din ei m-a întrebat: ce semăn? Eu să nu-mi stăpânesc gura? M-a împins păcatul să răspund în ciudă că pule semăn, să iertați dumneavoastră! Și atunci el pocit la gură sau naiba îl mai știe cum a fost, a blagoslovit cu amândouă mâinile spre ogorul meu din treacăt, zicând: Pule să dea Dumnezeu să se facă. Și cum vedeți dumneavoastră, pule s-au făcut, cinstită cucoană. Și iac-așa m-am făcut și eu negustoriu de pule, fără știrea lui Dumnezeu. Și pula mea și trei bani, ș-o căruță de jidani, să ierte cinstita fața dumneavoastră.

— Dar bine le mai zici pe nume, mânca-le-ai pe ceea lume!

— Apoi, dă, cucoană, dac-așa le cheamă, cum hastă pulă să le mai zicem?

— Măi omule, oare nu cumva acela a fost Hristos și cu Sfântul Petru? Că numai ei sunt așa făcători de minuni...

— D-apoi dă, cucoană, mai știu eu cine să fi fost? Dumnezeu ori dracul, să-i bag în pchizda mâne-sa, că mai bine nu le-oiu zice, să ierte cinstită fața dumneavoastră, că știu că mi-au făcut-o bună...

— Dacă-i așa cum spui tu, măi țărane, apoi eu cred că tot Hristos a fost. Și de-aceea, hai să-ți cumpăr și eu una, spre aducere aminte de anul când s-au făcut pe ogoară de cele care spui tu... Că după mine aista-i semn de belșug.

— Pule, vrei să zici, cucoană.

— De-acelea, mânca-le-ai să le mănânci, că mult le mai porți prin gură.

— Apoi dă, dac-așa ni-i deprinsă gura, ce să facem? Iertați și dumneavoastră! Dar și dac-a fi după vorba dumitale, cucoană, apoi mult stau eu și mă mier de Dumnezeu. Ce dracul? N-are el altă treabă decât numai să se-apuce de făcut pule pe ogoarele oamenilor? Doamne iartă-mă, dar pulos trebuie să mai fie și Dumnezeu acela, de-i plac așa de mult pulele! Însă mai știi păcatul? Oiu face și eu ca dumneata, cucoană. Poate a vrut Dumnezeu să se cace cu bani în punga mea, că de mult șade pustie – frântă de para n-am la sufletul meu. – Ei, ce zici cucoană, iei-ți una ori ba? – că mă prea întârziu cu iarmarocul.

— Apoi ce mi-i cere tu pe scârnăvia asta? zise cucoana, făcându-se că i-i greață oarecum... Vorba ceea: dee-mi-o Dumnezeu, dar nu-mi trebuește.

— Apoi ce să-ți cer, cinstită cucoană? Ca să nu ne sbatem, mi-i da cinci sute de lei în capăt și pace bună.

— Ce-ai spus? Cinci sute de lei? Dar știi că ești de duh, măi țărane?

— Apoi, dă, cucoană, mult mi-au asudat și mie coaele, pân-am prășit atâta amar de pule, și le-am adus în halul ista, cum le vezi... Și dacă de la una ca dumneata nu m-oiu chiaburi, apoi de la țărance de-a noastre ți-ai găsit să mă pricopsesc? Că ele ar voi să le dai câte-o testea de pule de-o para și câte-un vraf pe deasupra... Așa-i la noi la țărani, băga-mi-aș, Doamne iartă-mă, să-mi bag! Să iertați de vorba cea proastă!...

— Măi, țărane, dar trei sute de lei nu ți-i de-ajuns?

— Nici o lețcae mai puțin cucoană.

— Patru sute, măi.

— Nu se poate, cucoană.

— Nici 450?

— Ba nici 499 de lei și 39 de parale. Nu te mai pune și dumneata, cucoană, pentru 50 de lei. Fă-mi încaltea o saftea să nu mai stea c-ai să ai bunătate de pulă, de mi-i pomeni, și mi-i îndrepta și la alte cucoane de-a dumneavoastră...

— Hai, na-ți 500 de lei, zice cucoana. Dar nu cumva să te obrăznicești să spui cuiva că mi-ai vândut mie măscarale de-aiestea, c-apoi al tău e dracul. Înțeles-ai?

— A... ra! cucoană, d-apoi eu grija asta o am, păcatele mele?

În sfârșit, cucoana dă 500 de lei, își ie pula – și țăranului pe ici i-i drumul, se duce-n treaba lui să vândă cum a pute și pe celelalte pule. Dar pule de-ar ave, despre asta nu se mai plânge el acum. Vorba ceea: calul bun din grajdiu se întreabă.

Dar ce mai atâta vorbă? Cum s-a dus țăranul, cucoana cea pâșină și spășită face o cutie de argint poleită cu aur, împodobește sfânta pulă în bumbac, stropit cu arome, o așază ș-o încue în cutie ca pe un odor neprețuit, ia cheea la sine, și când îi venea haghițele se așeza gospodărește pe treabă, își astâmpăra pofta, și ca mai ba să-i ducă dorul, sau să umble pe apucate, ca până atunci. Se

închipuluise biata cucoană cât se poate de bine pentru bătrânețe...

*

* *

Amu, într-una din zile, iaca ce vine popa de pe moșia cucoanei ș-o roagă de toți Dumnezeii să-i boteze un copil. Cucoana, ca să nu strice hatârul popei, pune caii la carâtă și se duce cu dânsul în sat să-i boteze. Și după ce-i botează copilul, rămâne la popa la masă în acea zi. Și la masă luând și cucoana mai mult un păhăruț două de vin, cum îi treaba oamenilor: ba ia poftim luați-l măcar până la brâul preotesei, ba, atâta rău să fie! – pe cucoană o ia vinul de cap, și pe loc îi și vine poftă de pulă... Ei! Ei! ce-i de făcut? Dă cucoana să se ducă acasă, popa și cu preoteasa n-o lasă.

— Ai să mâi la noi în astă noapte, cumătriță, ziseră ei, că doar nu-ți plâng copiii acasă.

În sfârșit cucoana scăpăra de dor de pulă...

— Cumătre părinte, zise ea de la o vreme: dacă nu mă lăsați să mă duc, ține cheea asta, și fă bine sfinția ta de te du acasă la mine, deschide lădoiul de lângă patul unde dorm eu, scoate de-acolo o cutie de argint și mi-o adă-ncoace, că-mi trebuie ceva dintr-însa: chițibușuri de-a noastre, știi, cum îi treaba femeilor...

Popa, chitind că-s niște daruri pentru preuteasă, pe dată și pornește călare.

Și ajungând la cucoana acasă, umblă în lădoiu, ia cutiea și pornește grabnic cu dânsa înapoi spre casă.

Era pe la amează, în mijlocul verii, și da inima din popă de căldură. Când pe la mijlocul drumului, trecând prin marginea unei păduri, stă la umbra unui copac pletos să se răcorească oleacă. Și cum sta de se răcorea, îi dă dracul în gând să umble în cutie și să vadă, ce-i acolo? Sucește el cutia, o învârtește și nu știu cum face c-o deschide.

Și când se uită înăuntru, ce să vadă? Vede coșcogemite mascara, învelită în bumbac stropit cu aromate... Atunci popa, cuprins de mierare, începe a șuera. Și cum se mira el șuerând, pula face zmâc! În curul popei!... Popa atunci începe a răcni și a zice: Doamne, izbăvește-mă de vrăjmaș! Nu lăsa pre robul tău de batjocora diavolului! Că ție unuia am slujit și afară de tine pre altul nu știu. Dar toate erau în zadar. În sfârșit, dacă vede popa și vede că nu mai este scăpare, scoate bărnețul de la izmene și cu un capăt îl leagă de copac, iar cu celălalt capăt de bărneț leagă pula cum poate, și unde nu începe popa a se smuci și a cotigi în toate părțile, cum se smucesc boii la tânjală, când trag ceva din greu, dar nu era chip... Se roagă el popa, răcnește el popa, cârnește el popa, dar nu-i nădejde de scăpare, c-o dat peste pulă mare.

În sfârșit oleacă de nu era să iasă sufletul din popă; când, noroc de la Dumnezeu, eaca o vacă, pe care o pălise strechiea, cât pe ce erea să dee peste dânsul să-l zdrobească. Atunci popa, de spaimă, începe a striga desnădăjduit: ho, ho! haram, mânca-te-ar lupchii să te mănânce! Vaca dă în lături și atunci numai eaca și pula ese din curul popei!... Și când se vede popa scăpat, o și croiește la fugă prin pădure ca un nebun, lăsând și cal și cutie și bărneț și preuteasă și tot, și se va mai duce în toată lumea. Și dus a rămas și până în ziulica de astăzi.

Sâmbătă 1877 Octombrie 22

1878 Noemvrie 12

Mircea Nedelciu
POVESTEA POVEȘTILOR
GEN. '80

(modest omagiu lui Ion Creangă)
12 noiembrie 1988

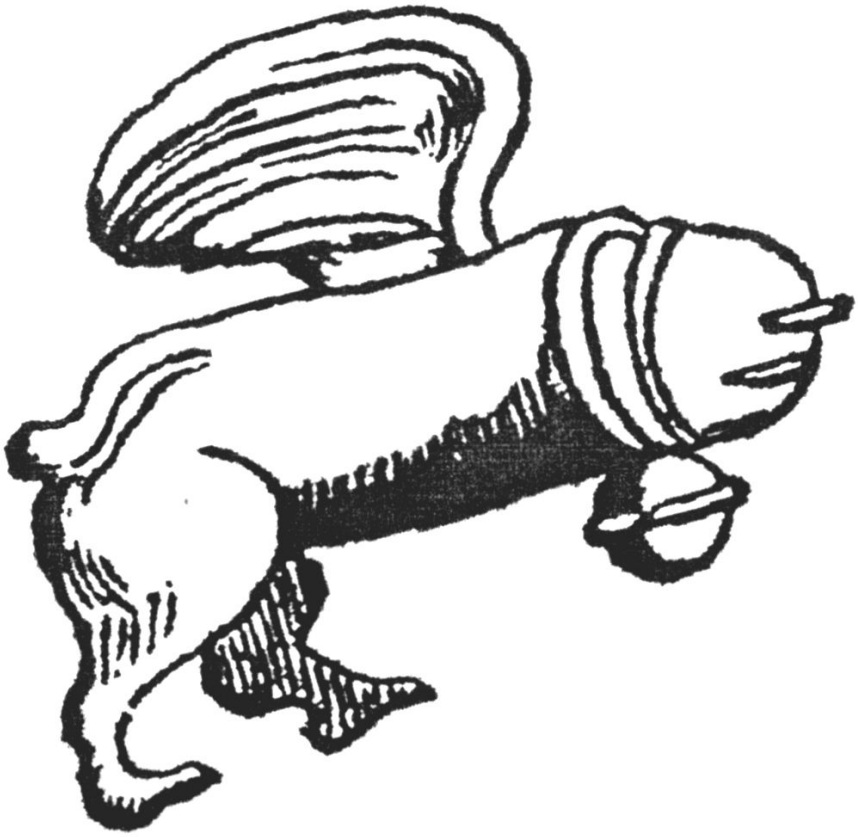

Avertisment

Aducem la cunoștința mult prea onoraților și-n pulă gușaților cititori ai rândurilor ce urmează că:

– prezenta poveste a fost încheiată în seara zilei de 12 noiembrie 1988, când se împlineau 110 de ani de la a doua lectură publică a **Poveștii poveștilor***;*

– că ea se dedică aniversării a 100 de ani de la trecerea într-o lume mai bună a celui mai coios dintre povestitorii limbii române;

– că reproducerea în întregime sau pe fragmente fără știrea autorului este interzisă;

(cine nu va face încalte
pula noastră-n cur să-i salte
cine va minți
pula noastră o va beli)

– că textul de față a fost dactilografiat în numai 3 exemplare și că fiecare pagină este semnată olograf de autor și de toți martorii la prima ei lectură publică.

Profesoara Marta P. ieși din școală pe la ora cinci, cu pardesiul pe umeri, și se îndreaptă spre Piața de Floci. La colț o văzu pe colega ei Silvi S.P. venind dinspre piață și o întrebă:

— Ce s-a băgat?

— S-a băgat o pulă!

În chip uluitor, Marta chiar de acest produs avea urgentă și firească trebuință. Dar știți cum? Mai ceva decât de aer. Și-i era dor de așa ceva mai abitir decât de mă-sa.

Grăbi pasul cât putu și ajunse să se instaleze la coada de pule cam în poziția 501. Stimatul și îmbătoșatul nostru cititor se va întreba de unde atâta precizie. Afle domnia-sa că la Piața de Floci din București există un singur Aprozar de pulă (proaspătă și la conservă – scrie cu litere mai mici sub firmă), iar acesta este așezat în buricul pieței, întrucât desface produsul cel mai căutat de o jumătate a națiunii noastre și cel mai de prestigiu al celeilalte jumătăți. Așa se explică, de altfel, și de ce, după demolarea Pieței Națiunii (pentru că a avut nesansa să se afle în apropierea viitorului Palat al Cizmăriei), numele ei plin de rezonanță a fost preluat de către populara noastră Piață de Floci, pe care unii o mai numesc și Piața de Floci a Națiunii. Pe aleea centrală a pieței se află nu mai puțin de unsprezece magazine, dintre care, la ora cinci și un minut, când profesoara Marta P. s-a așezat la coadă, zece erau închise din lipsă de marfă. Experiența îndelungată a obișnuitelor cumpărătoare (ca Marta, spre exemplu) le face să știe azi cu precizie că în fața unei vitrine, pe aleea centrală, încap, stând cuminți la coadă, circa una sută persoane. Așezându-se chiar pe linia ce desparte ultimul magazin de trotuarul din jurul pieței, tânăra știu deci că se află în poziția 501, poziție pe care o mai încercase de zeci de ori,

adesea cu dezamăgire, dar și de câteva ori cu «deplină satisfacție»..

Își lungi gâtul cât putu și privi pe deasupra mulțimii gospodinelor de toate vârstele care-și așteptau rândul la pulă cu dragostea și smerenia cuvenite unei atari cumpărături. În fața aprozarului văzu camionul frigorific cu ușile larg deschise spre mulțimea de doritoare.

— Le-au descărcat? – o întrebă Marta pe ochelarista cu tenul ciupit de vărsat care prinsese poziția 500 și deja bâțâia nerăbdătoare dintr-un picior.

Aceasta își scoase brusc ochelarii de parcă s-ar fi pregătit de cea mai aprigă felație din viața ei și-i răspunse printr-o întrebare:

— Nu-i mai normal să le descărcăm noi?

— Ba da – aprobă Marta, plăcut surprinsă de radicalismul intelectual al fetei.

O altă pretendentă la un cap de pulă, cea din poziția 499 sau 498, o vajnică textilistă de la fabricile *Ciclul Roșu* din apropiere, fugită din schimbul doi pentru sfânta cumpărătură, se băgă în vorbă:

— Dacă le descarcă ele, vânzătoarele, și le dă pă la spate la cunoștinții lor și nouă ne mai rămâne canci?

— Bun ar fi ș-ăla, numa' s-apucăm! – strigă o altă textilistă dintr-un grup de cinci care sosise între timp și se așezase în pozițiile următoare lui 501 al Martei. Lângă ele veniseră și două țărănci cu cojoace și basmale care tocmai terminaseră de vândut roșiile și ardeii. Aveau și ele dreptul să tragă oarece folos de plăcere din munca lor și-și puseseră deoparte bani de-o pulă bună. Ochii le străluceau și trăgeau nădejde să le vină rândul înainte de ora autobuzului de navetă cu care se întorceau la țară.

Cum discuția între toate aceste fiice ale poporului dădea semne să se-ncingă, două distinse doamne îmblănite, care până atunci vorbiseră între

ele în șoaptă, strâmbară din nas cu dispreț și se traseră mai spre vitrina goală a magazinului din stânga lor. Miroseau a *Coco Chanel* și nu puteau fi decât soții de ștabi. Marta și ochelarista rămaseră la mijloc. Amândouă păreau să țină la noul ritual al pregătirii plăcerii cât stai la coadă la pule: să asculți ce se vorbește despre pulă în jurul tău și să dai astfel frâu liber celei mai nebune imaginații. Se surprinseră chiar de câteva ori una pe cealaltă cum încercau să ciulească urechea în același timp și la hohotele voluptuoase ale țărăncilor și textilistelor, și la șușoteala calină a celor două doamne îmblănite. Ba chiar, uneori, ochelarista își permitea să reia sau să completeze ironic câte una dintre micile prostioare debitate în șoaptă de acestea din urmă. Avură parte, pe scurt, de un adevărat cenaclu și e bine să nu-l frustrăm pe stimatul nostru cititor-*voyeur* ținându-l în necunoștință de producțiunile artistice pre limba română ce se făcură auzite acolo.

Mai întâi una dintre textiliste se adresă unei țărănci cu tonul cu care, la alte cozi, tinerele gospodine de la oraș (proaspăt venite de la țară) se miră că țăranii, producătorii pâinii deci, cumpără pâine de la oraș cu sacii:

— Cum, bre, nici la țară nu mai e pulă din belșug?

Fata părea sincer curioasă și probabil că în amintirile ei de dinainte de plecarea din sat pentru a căuta de muncă la oraș ceva justifica mirarea că acel «belșug de pulă» putuse să dispară în câțiva ani.

— Olio, dadă, nu-i mai văzui culoarea de cealaltă vară! – se văicări țăranca.

— Dar nici dă la C.A.P. nu vă mai dă? Câtă pulă mai revine la ziua-muncă?

— La C.A.P.? Draci. Cine să mai muncească la C.A.P.?

Cealaltă țărancă se crezu datoare să explice mai pe-nțeles:

— Se duce totul la export, daică. E una de la județ care stă acolo zi și noapte să supravegheze esportu' și-i atât dă neagră la inimă că-i în stare să te bage la pușcărie pentru un cap dă pulă.

— Cică le-ncearcă ea prin trei metode, completă și prima țărancă.

— Cum prin trei metode, bre?! se miră o altă textilistă, una cu țâțele cât capul cititorului nostru și curu' cât malu'. Ce, ea n-are tot o pizdă ca și noi?

În acest punct al discuției, Marta o surprinse pe ochelaristă zâmbind cu îngăduință. O amuza ignoranța poporencelor cu privire la clasica totuși încercare prin trei metode. Îi răspunse la zâmbet și astfel o secretă înțelegere se stabili, fără vorbe, între ele.

— Nu știu, dadă, că se duce cu ele la analize. Se bagă acolo, în laborâtoru' ăla, și nu mai iese decât dimineața. Ce le-o face și cum le-o face, nu știu.

(Hohote de râs.)

În acest timp, în șoaptă, una dintre îmblănite îi recita celeilalte:

Pe la mine prin cartier
Văd băieți ce-au scos o limbă
Cât două pule de groasă
Dar ți-o dau numai prin parcuri
Pentru acasă nu ți-o lasă.

Marta și ochelarista se prefăcură amândouă deodată că înaintează cu coada și se așezară mai aproape de îmblănite, ciulind urechile. Conversația acestora deveni și mai interesantă după ce una dintre ele mărturisi că a primit de la o veche prietenă emigrată în Occident un set de pule din pachet. Era total dezamăgită, zicea. Mai întâi că pachetul făcuse mai bine de o lună până ajunsese la București și apoi fusese dijmuit zdravăn de

curvele de la Vamă și probabil și mai și de cele de la Poștă.

— Se pare că pulele din Occident nu știu ce-i aia Poștă, îndrăznise ochelarista să completeze.

Îmblănitele o priviseră scurt și cu suspiciune, dar cea care povestea îi răspunse totuși, cu o bunăvoință rece și cu multă prudență:

— Mda, ce vrei, dragă, nu sunt adaptate la viața colectivă. Doar trăiesc într-o societate marcată de individualism.

— Și, până la urmă, te-ai ales-pules cu ceva? – întrebă cealaltă îmblănită.

— Mda. Vreo trei drăguțe de pule la țiplă ca țigările de foi,

dar deloc înfoiate
și nicidecum îmbârzoiate.
Când le-am scos din țiplă,
s-au muiat într-o clipă.
Ori la Poștă au fost uzate,
ori din Vest au venit sterilizate.

Pe urmă, cică: prietena ei o sunase într-o seară la telefon s-o întrebe cum a fost; aștepta, ca toți vesticii, mulțumiri și cuvinte de adâncă recunoștință. Îi răspunsese cifrat, firește, ca să nu înțeleagă Securitatea despre ce vorbesc ele, dar se plânsese totuși de calitatea slabă a respectivelor produse occidentale și mai ales de lipsa lor de parfumuri și miasme. Atunci prietena se enervase și lăsase deoparte toate precauțiile cifrării: ce credea ea, că p-acolo

umblă pula pe stradă
să-ți intre sub noadă?
Nu, fato! Costă dolari grei,
pentru-o pulă bună plătești cât pentru trei.

Ca un ecou la spusele șoptite ale îmblănitei se auzi dinspre grupul poporencelor jelania sumbră a uneia dintre fostele C.A.P.-izde:

Vai de noi, surate,
tot cu pulă pe furate
și tot vechi și răsuflate.
P-alea bune, le roade cine poate.

— Lasă, fă, o tachină aceeași textilistă care părea capul răutăților, că voi mai luați și dă pă la tractoriști!

— Vai de maica ta:

Pula de tractorist
să n-ajungi să umbli la ea:
pute a motorină
și să-nmoaie
când trece pe drum vreo maşină.

Vezi, Doamne, că la toți le e frică de aia de la județ care controlează esportul de pule pe valută. Așa că textilistele înțeleseră că «belșugul de pulă» de la țară nu dispăruse chiar de tot, dar că trebuia să fii cel puțin secretară de partid la județ ca să te mai poți bucura de el. Mai pe față, mai pe ascuns, toate scăpară câte un oftat și apoi discuția reveni asupra pulei de calitatea a treia pe care sperau s-o aibă la capătul cozii la care se așezaseră (erau acum prin pozițiile 400-410). Aceasta măcar

bună, rea,
te pizdui pe ea.
Noapte, zi,
ai ce morfloci!

O altă textilistă, care până atunci tăcuse și ascultase totul cu ochi râzători, descoperind-o în dreapta ei pe o băbuță cu o sacoșă uriașă goală în mână, o luă la per-pulis:

— Matale câte iei, bre, nu-ți ajunge una? Ce-ai venit cu ditamai trăistoiu'?

— Nu, maică, păcatili mele, se apără baba, stătui la coadă la cartofi și nu mai apucai și

dacă nu găsii barabule,
m-așezai la coadă la pule.

Fetele în halat și cele două țărănci izbucniră în hohote de râs, dar tot n-o slăbiră pe babă:

— Și dac-or fi destule,
vrei să-ți umpli traista dă pule?

— Doamne-ajută, zise baba râzând știrb și făcând cu ochiul, dar apoi se temu de mânia lui Dumnezeu și de posibila bănuială a fetelor că ar fi vreo precupeață de pule care are timp și stă toată ziua pe la cozi și cumpără pule *en-gros* la preț de stat ca să le vândă pe urmă, pe sub mână, la preț de speculă și *en-détail.* Așa că începu să povestească despre o nepoată care-i doctoriță la un orfelinat de copii întârziați, la vreo cincizeci de kilometri de București, unde face naveta săptămânal și, fiind tânără, duce, sărăcuța de ea, mare lipsă de pulă. Așa că mătușica, dacă găsește, ia pule cu toptanul să-i ajungă nepoatei pe-o săptămână și chiar pe-o lună. Ea se mulțumește cu ce rămâne, că la vârsta ei îi ajunge și să miroase liftul dimineața, că toată noaptea stă blocat între etaje și se aud gemete din el, iar către ziuă răsar arabii ca din cortul lui El Zorab și se duc la facultate, în Regie sau la Medicină.

Ascultătoarele tăcură visătoare, coada mai înaintă cu un pas sau doi, dar baba, dacă tot fusese stârnită la vorbă, continuă să melițe, amestecând amintiri din tinerețe cu laude aduse adevăratelor pule de pe vremea ei, căinându-și nepoata și tineretul din ziua de azi care și-a pierdut credința în Dumnezeu și d'aia nu mai are parte de sfânta pulă.

— Păi io, bunăoară, continuă ea să toace, când eram dă vârsta voastră, mă trimitea părinții dă cu noapte la culesul porumbului și culegeam singură până seara două pogoane. Dar, uite, asta mi-e crucea, spuse ea închinându-se, de câte ori

puneam mâna pe-un cotolan ziceam în gând «Doamne ajută!», doar-doar mi-o da Dumnezeu bucuria să desfac pănușile și să găsesc în loc de știulete ditamai puloiul. Și aveam așa o credință și o dorință în sufletu' meu, că Dumnezeu se milostivea și-mi dădea o dată sau chiar de două ori pe zi egzact ce căutam. Ș-apăi, când mă trezeam cu ea în mână, mai ziceam o dată cu voce tare «Doamne-ajută!» și ce-i făceam, săraca pulă, numai ea știa, că o lăsam belită și jupuită ca din fată mare ieșită. Și-mi venea pă urmă un chef de muncă și mai dădeam gata un pogon, dar în gând tot ziceam la fiecare cotolan «Doamne-ajută, Doamne-ajută!» Și așa mi-a ajutat Dumnezeu.

Tot ascultând cu nedisimulat interes povestea bătrânei, Marta P. fu surprinsă s-o vadă pe colega ei Silvi S.P. strecurându-se pe lângă coadă până în față. «Ticăloasa», își zise ea în gând, «și-a lăsat rând la coadă și mie nu mi-a spus. Cât egoism! Colege-colege, dar când e vorba de pulă, uită și de mă-sa. Da-i-ar Dumnezeu una plină de blenoragie sau de răsfut.»

Acuma, perversul nostru cititor trebuie să știe că, până în acea zi de tristă toamnă bucureșteană, profesoara Marta P. fusese strict atee și nu mai blestemase niciodată pe nimeni. Ea însăși fusese surprinsă în acel moment, poate și sub influența poveștii bătrânei, dar mai ales în fața răutății lumii înconjurătoare, reprezentată de gureșa ei colegă Silvi S.P. (cunoscută și sub porecla de Lipitoarea Vorbitoare pentru un anume talent al ei de a-și utiliza aparatul fonator în timpul celor mai delicate felații, talent pe care-l căpătase încă din adolescență, tratându-se de bâlbâială după metoda unui celebru orator antic, dar utilizând altceva decât pietricele), fusese surprinsă deci de forța cu care se năștea în ea un anume sentiment religios.

Urmări, deci, săltându-se pe vârfuri, cocul blond al colegei să vadă cărei alte colege i se alătură în fața cozii și în ce poziție. Și mai mare-i

fu surpriza Martei când o văzu pe Silvi punându-se moț în poziția nouă sau zece (pozițiile în care te simți cel mai aproape de multvisata pulă), între două eleve de clasa a zecea chiar de la școala lor. Simți că o urăște și că ar fi în stare s-o blesteme și mai rău pentru această mișelie. Silvi S.P. le-nvățase pe mucoase gustul pulei și acum le punea să stea la coadă pentru ea. Câtă imoralitate! Sigur că față de Silvi, în cancelarie, avea să se arate de aci înainte ceva mai distantă și atât, dar pentru cele două eleve se apucă să caute un pretext de pedeapsă usturătoare.

«În ce decădere a ajuns învățământul românesc – gândi ea – nu mai au loc profesoarele nici la coadă la pule din cauza pizdoaselor astea mici!» O mânie dumnezeiască o cuprinse.

Coada mai avansă în următoarele minute cu câțiva pași. Silvi S.P. și cele două puștoaice trecură spre școală purtând pe fețe acel zâmbet misterios și visător al oricărei femei care tocmai și-a făcut rost de binecuvântata bucată de pulă. Marta P. și le notă în minte pe cele două eleve din clasa a X-a C. Încă nu le găsise pedeapsa, dar până la opt seara, când se încheiau cursurile, era hotărâtă să le-o dea. Cele două îmblănite continuau să șopotească în stânga ei despre prețul pulei la shopul din aeroport, iar băbuța, în dreapta, continua să povestească amintiri, ținându-le pe textiliste și pe cele două țărănci cu gurile căscate și convingând pe toată lumea că «pe unde adună dracul surcele, ea a despicat bușteni».

Deodată se auziră din față vociferări tot mai vehemente și vocea pițigăiată a unei femei de-a dreptul disperate urcă până în tavanul boltit al halei (și de n-ar fi fost tavanul s-ar fi auzit, desigur, sus de tot, la ceruri):

Dacă știți că nu-i destulă,
băgați cartelă la pulă!

Marta realiză nenorocirea abia când, în murmurul de nemulțumire ce creștea în jurul ei, văzu ușile mari ale camionului frigorific închizându-se. Se terminaseră pulele, cumpărătoarele din fața cozii deja se păruiau cu una dintre vânzătoare și cu responsabila magazinului, care jura că-i vegetariană. Dar cine să te creadă în asemenea situații?

Din proaspătul ei sentiment religios, Marta mai scoase un blestem pentru Silvi S.P. și pentru cele două eleve hămesite deja după pulă: «Dar-ar Dumnezeu să le stea în gât!» Se uită apoi în jur și-și dădu seama că e în poziția 200. Necazul îi fu și mai mare, când în spatele ei văzu alte sute de chipuri de femei disperate. Coada era la fel de mare ca la ora cinci, se completase mereu până la poziția 500.

Băbuța însă, care părea să fie o obișnuită a pieței și care între timp mărturisise că sunt zile când stă și două-trei-patru ore la coadă, ceea ce dovedea că-i o speculantă, le liniști pe surate spunând că un alt camion plin cu pule e garat după colț, pe strada Cracilor, și urmează să descarce tot la Aprozarul de pule din Piața de Floci, vorbise ea cu șoferul. Vestea se răspândi cu iuțeală, refăcu moralul maselor înfometate de pulă și, până la un punct, chiar se adeveri: un alt camion frigorific se gară în locul primului.

După deschiderea ușilor însă un alt murmur de dezamăgire, ceva mai puțin vehement decât primul, porni dinspre partea din față a cozii și se transmise încet-încet către pozițiile 400-500. Noul camion adusese doar «tacâmuri de pulă», adică scroturi uscate și adenoame de prostată de la Spitalul Militar Central, ceea ce confirma încă o dată că toată pula de calitate din țară mergea la export. România avea nevoie de valută ca să-și plătească datoria externă și să cumpere instalații de aer condiționat pentru Palatul Cizmăriei. Vorba ceea: pula calului în vârful dealului. Multe femei

părăsiră coada negre la chip de parcă le-ar fi murit cine știe ce rudă apropiată. Una dintre îmblănite îi șopti celeilalte:

— Lasă, dragă, că mai am eu vreo zece dolari dă când a fost Gicu în delegație la München. Mergem la shopul de la Inter și, dac-o fi de serviciu Nuța-securista, ne tragem două pule d'alea americane. Nu sunt ele prea tari, da' știi că sunt curate.

— Sterilizate, vrei să zici, cu miros de parfum, nu de pulă – mormăi sumbru cea de-a doua îmblănită, și plecară.

Ochelarista cu fața ciupită plecă și ea fără să spună un cuvânt. Fetele în halat de la *Ciclul Roșu* și cele două țărănci ridicară din umeri și rămaseră. Poporul se mulțumește cu puțin. Baba rămase și ea pe motiv că prin rărirea cozii se apropiase între timp de poziția 100 și că ar fi păcat să refuzi chiar și o burtă de pulă. Marta mai stătu în cumpănă câteva minute, privind dezorientată în jur, dar își dădu repede seama că incidentul cu Silvi S.P. și cele două eleve o înfuriase atât de tare încât nici de o pulă viguroasă nu s-ar mai fi bucurat pe deplin, d-apăi de un biet tacâm. Părăsi și ea coada și se-ndreptă spre școală plină de o mânie pe care nici o zeiță n-ar ști s-o descrie.

Dar o nenorocire nu vine niciodată singură. În cancelaria școlii, Marta o găsi pe directoare și pe secretarul de partid, profesorul de filozofie Radu Varga. Acesta din urmă o anunță pe un ton mai mult decât oficial că a fost desemnată să meargă a doua zi la cules de porumb la C.A.P. Șocariciu cu elevii de clasele a zecea.

— Bine, dar rândul meu era pentru săptămâna viitoare – protestă Marta privind spre directoare.

Aceasta se ridică cu greutate de pe scaun (avea aproape 100 de kilograme) și se apropie de ea încercând să zâmbească. Mutra porcină a directoarei devenea și mai scârboasă în asemenea situații.

— Draga mea, înțelege-mă, a trebuit s-o înlocuim în ultimul moment pe o colegă de-a noastră care mâine are o problemă în familie.

Marta văzu pe biroul directoarei un pachețel cu hârtia roz ușor umezită, simți în nări și mirosul inconfundabil care venea dintr-acolo și înțelese totul în aceeași fracțiune de secundă: nemernica de Silvi cumpărase o pulă în plus și i-o făcuse cadou Balenei, obținând astfel să fie înlocuită pe tabelul profesorilor care trebuie să însoțească elevii la culesul porumbului. Văzu negru înaintea ochilor când se gândi că a doua zi Silvi va sta acasă și se va desfăta în voie cu scula cumpărată azi, iar ea, Marta, își va fute ziua pe câmpurile cu porumb ale C.A.P. Șocariciu, la mama dracului în Câmpia Dunării.

— Și, în fond, asta-i o sarcină de partid – auzi ea vocea de scapete a profesorului Varga – nu puteți refuza. Mâine va fi vreme frumoasă, așa s-a anunțat la radio, voi veni și eu, tovarășii de la județ s-ar putea să ne controleze...

Marta simți un nod în gât și, dintr-o ultimă zvâcnire a demnității ei grav rănite de imensa injustiție a acestei lumi, spuse «Da, bine» și ieși ca să nu fie văzută plângând de cei doi monștri, unul mai urât decât celălalt. Se îndreptă în mare grabă spre laboratorul de biologie, despre care știa că e gol la acea oră, cu gând să plângă în voie și să se mai ușureze de tot necazul acumulat în acea nefericită după-amiază.

Când intră, clasa era într-adevăr goală, dar, în ultima fracțiune de secundă, înainte de a-și lăsa plânsul să izbucnească, văzu că în spate, lângă dulapul-vitrină care conținea scheletul uman supranumit Gogu, cele două eleve dintr-a zecea pe care le văzuse mai devreme la coadă liorpăiau lacome pulișoarele roz de calitatea a treia pe care-și cheltuieseră toate economiile lor din banii dați de părinți pentru film și sandvișuri. Surprinse, puștoaicele ascunseră imediat sculele sub sarafan

și se ridicară în picioare, rămânând așa, ușor crăcănate și cu capetele plecate.

— Ce faceți voi aici? – le întrebă Marta cu severitate.

— Să vedeți, tovarășa, mestecam gumă – îngăimă una dintre fete.

— Să văd guma – zise Marta apropiindu-se de ele cu mâna întinsă.

— Să vedeți, tovarășa – zise cea de-a doua cu obrăznicie – când ați intrat dumneavoastră, ne-am speriat și... am înghițit-o.

Marta trecuse acum de punctul culminant al enervării și înțelese că fetele nu vor mărturisi cu ce se ocupau la intrarea ei. Râse chiar.

— Știți că mâine trebuie să mergeți la porumb, da?

— Da, tovarășa! – miorlăiră fetele într-un glas.

— Și acum vă rog să ieșiți, că am treabă în laborator. Bună seara.

— Da, tovarășa – ziseră fetele și se îndreptară spre ușă cu mersul inconfundabil al femeilor care ascund între picioare ceva ce nu trebuie să le scape cu nici un preț – bună seara.

Privindu-le din spate, Marta râse iar, dar simți în același timp că i se face milă de cele două fete. Aceeași milă pe care o simțea și pentru ea. Se așeză pe o bancă și plânse liniștită aproape o oră.

A doua zi vremea fu într-adevăr frumoasă. Soarele cald al dimineții de septembrie nu era umbrit decât de fumul autobuzelor rablagite care se garaseră în curtea școlii și încărcau elevii pentru culesul porumbului. Când sosi, Marta îl văzu pe secretarul de partid Varga supraveghind personal îmbarcarea și-i auzi vocea subțire de castrat:

— Băieții în autobuzul numărul unu, fetele în celelalte trei.

Fără să înțeleagă rostul acestei demixtări, Marta salută și urcă într-unul dintre autobuzele pentru fete. Se culcuși în scaun fără să-și scoată

ochelarii de soare și închise ochii. Avusese o teribilă insomnie peste noapte.

Drumul dură mai bine de o oră. Autobuzele se opriseră mai întâi lângă un siloz unde «tovarășii de la București» fură întâmpinați de către primarul comunei Șocariciu și de încă o persoană despre care aflară că, în ciuda aspectului de bărbat aproape imberb, este președinta C.A.P.-ului, inginera agronom Stanca.

Elevii și secretarul de partid rămaseră la siloz pentru încărcatul vagoanelor care urmau să plece spre Constanța cu porumbul de export; iar inginera Stanca, Marta și cele trei autobuze de fete plecară spre câmp, la cules.

După ce ajunseră în marginea tarlalei, președinta C.A.P.-ului le repartiză pe fete pe rândurile de porumb ce le aveau de cules și dispăru. Elevele se apucară de cules, iar Marta le supraveghe o vreme plimbându-se agale prin spatele lor. Se îndepărtă apoi de ele și rătăci singură și nefericită prin imensul lan de porumb necules. Într-un târziu i se păru că aude cântece dinspre locul unde elevele se aflau la cules și se hotărî să se întoarcă la ele și să le controleze dacă-și fac norma. Mergând în direcția din care se auzea cântecul, ajunse curând și pe nesimțite în preajma unui grup de vreo 12 fete care avansaseră cu culesul mai repede decât celelalte, iar acum se așezaseră pe jos în jurul unei grămezi de știuleți și cântau.

În același timp, alegeau din grămadă câte un știulete mai mare și mai noduros și și-l treceau din mână în mână, făcând cu el gesturi dintre cele mai obscene. Altele se masturbau direct și fără rușine. Cuvintele cântecului sunau cam așa:

Noi vrem pulă, pulă, pulă,
pentru pizdă, cur și gură.
Nu vrem pulă de student,
s-o fumăm ca pe un Kent,

noi vrem pulă de ţăran,
să sugem la ea un an.

Vocile suave ale adolescentelor exprimau într-adevăr un mare dor de pulă, dar și o infinită tristețe. Ascultându-le înduioșată până la lacrimi, Marta își aduse deodată aminte de povestea babei din piață și, pe fondul corului plin de o evlavie mai mult decât ortodoxă al fetelor, simțind cum îi urcă din nou în fundul sufletului acel sentiment religios care se născuse în ea în ziua precedentă, hotărî să-și încerce norocul.

Se depărtă pe nesimțite, cum venise, de grupul cântărețelor, spre imensul lan de porumb necules. Când fu destul de departe și nu mai auzi cântecul fetelor decât ca pe o indescifrabilă muzică de îngeri, alese din priviri un știulete mai voinic, își înfipse unghiile lăcuite în pănușile lui, închise ochii și spuse în gând «Doamne, ajută-mă!» Trase apoi cu putere în ambele părți și auzi foșnetul mătăsos al pănușilor desfăcându-se. Nu mică îi fu surpriza și nici neplăcută când, deschizând ochii, văzu strălucind în soarele de septembrie o frumusețe de darap de pulă îmbârzoiată ce părea să-i zâmbească ademenitor.

«Dumnezeu există – își spuse ea – și El e de partea bietelor femei nedreptățite!» Depănușă cu mare grijă odorul de pulă, prilej cu care văzu cât e de voinică și bățoasă, și o strânse mai întâi cu mare dragoste la piept. Sub bluza subțire și sub sânii cuprinși de fierbințeală, inima-i bătea ca nebună. Simți totodată cum în pulă un sânge plin de vigoare zvâcnește și intră în dialog cu pulsul ei. Făcu câțiva pași și se rostogoli pe un snop de coceni. Își desfăcu încet fermoarul blugilor, închise din nou ochii, spuse cu voce tare de data asta «Doamne-ajută» și se lăsă pradă unui extaz de nedescris ce dură până în amurg (cu mici și neînsemnate pauze).

Când, către seară, auzi ca prin vis claxoanele autobuzelor anunțând încheierea zilei de muncă, împachetă cu evlavie draga de pulă într-un șervețel de hârtie și o puse în geantă. Se îmbrăcă apoi și plecă, nu mergând, ci plutind, spre locul de adunare. În autobuz, pe drumul spre siloz, elevele începură să cânte, cu alte cuvinte, dar pe aceeași melodie, cântecul pe care Marta îl auzise mai devreme în lan. Profesoara ținea ochii închiși de parcă ar fi dormit și, dormind, ar fi zâmbit la îngeri, iar urechile ei auzeau tot cuvintele (autentice) ale cântecului pe care-l auzise dimineața. La siloz îi găsiră pe băieți deja îmbarcați în autobuzul lor, iar pe secretarul de partid Varga discutând cu țăranii și încercând să pară cât mai popular. Marta coborî din autobuz și se îndreptă zâmbitoare spre grupul de bărbați obosiți de muncă cu care discuta scapetele de Varga.

— Gata, tovarășa? – întrebă acesta.

— Da, noi suntem gata – raportă Marta cu o dulceață în glas care îl surprinse pe secretar.

— Atunci, la revedere, pe mâine! – le spuse el țăranilor și se îndreptă spre unul dintre autobuze.

— Și eu vreau să vin și mâine – se miorlăi Marta cu același zâmbet galeș și visător, neadresat cuiva anume, ci mai degrabă cerului, soarelui în amurg și neasemuit de frumoasei toamne bărăgane.

Varga, de pe scara autobuzului, o privi uimit. Știa că nici un profesor nu vine de bunăvoie la cules de porumb și nu înțelegea ce-i cu Marta. Spuse totuși, adresându-se mai mult țăranilor decât Martei: «Să sperăm că va fi iarăși vreme frumoasă.» Apoi, amintindu-și că trebuie să fie popular cu țăranii, adăugă: «Doamne-ajută!»

În aceeași clipă, sturlubatica de pulă din geanta Martei nici una, nici două, zvâc! În curul bietului secretar de partid. Acesta privi speriat împrejur, neînțelegând prea bine ce i se întâmplă,

și se așează țeapăn pe scaunul din față al autobuzului, încercând să pară demn.

Țăranii însă, cam pricepând ei cum stă treaba, că numai proști nu sunt, îi răspunseră la salut secretarului: «Doamne-ajută! Doamne-ajută! Doamne-ajută!»

Iar nebunatica de pulă, la fiecare nou îndemn, zvâcnea și mai afund în curul bietului Varga. Acesta făcea eforturi supraomenești să-și păstreze măcar prestanța în fața elevilor, dar câtă prestanță poți avea în fața unor adolescenți când ești secretarul de partid al școlii și ai și ditamai pula în cur? Țăranii râseră șugubăț, iar Marta se porni pe un râs de nestăvilit și urcă și ea în autobuz.

Se simțea răzbunată «cu vârf și îndesat» pentru numeroasele umilințe ale vieții ei de profesoară într-un liceu din orașul București. (România, 1988.)

„Marea Doamnă, căreia Rousseau, în *Confesiuni,* I, îi atribuie maternitatea formulei *lire d'une seule main,* nu ar fi alta decât eroina cioranianului *Amateur de Mémoires,* decât faimoasa Madame Du Deffand...”

(Banderolă de Edelmann la *Le Roman de Violette,* reed. 1920.)

{1} Prefața aceasta cinegetică, tradusă din franțuză curentă chiar de progenitorele ei pițuan, a însoțit în 1986, la Éditions Á l'Écart, întâia – după modesta noastră știință – versiune galică a *Poveștii poveștilor;* a acompaniat-o împreună cu o «gravură stupefiantă», în care o reîntâlnim, occidentalicește împopoțonată, pe mai vechea noastră cunoștință, mama falică și cu țeastă vulturie, capabilă de autoinseminare cât divinitățile primitive, bune și rele, masculifeminine, *complexiones oppositorum.* Părinții respectivei transpuneri îs MG. și soțul ei, universitarul sevilian J.-P.G., fost lector la Iași între 1973 și 1975. Amatorii mioritici pot lesne consulta, la colecționarii bahluviașioți Ion Condrea, Ilie Dan și Liviu Antonesei, ba și la Biblioteca Universitară Centrală păstorită încă de Cornelius Ștefanache (în secțiunea cărților rare), câteva exemplare din cele 200, câte a coprins epifania vestică a mereu erectilei istorisiri. Sub misterioasele inițiale M.J.P.G.L.C. de pe frontispiciul acestui tamizdat ce se plasează sub indestructibila egidă a unei misterioase Confrerii a Scopirilor, musai să deslușiți pe Mariana și Jean-Paul Goujon & Le Cajvanien, adecătelea Căjvănarul, antonomază sub care mă ascund chiar dumneaeu. Versiunea originală a introducerii, dimpreună cu traducția, pe care avea necuvenita cinste să o piloteze în Hexagonerie, vor fi reînvolumate în Luca Pițu: *Eros, Doxa & Logos*, Editura Institutului European, Iași, 1995, paginile 175-195.

{2} Pe care am parcurs-o, prima dată, în 1992, mulțumită versiunii rezise de Daniel Pujol pentru cutare număr din noua serie, postveroluționară, a țepeneaghienelor *Cahiers de l'Est*, scoase la editorul parizian P.O.L., cumătru cu oniristul-șahistul-romancierul încondeiat, azi, de Paul Goma, nebunul-întru-adevăr. În versiunea pujoliană, în ea, spre a vă oferi măcar un exemplu de izbândă imagologică, erea echivalat nedelcianul «Târg de Floci» cu... *La Place Pubique*. Dar... să concedem că oricare din prozactorii optzeciști – de la Bedros Horasangian cel fascinat de «cucul armenesc» și posibilitatea ca Iți Strul Dezertoriul să fie odraslă florală a lui Moș Nechifor Coțcariul, până la Ștefan Agopian, Gheorghe Crăciun, Daniel Vighi, Gheorghe Schwartz, Dumitru Ungureanu, Dorin Spineanu, Nichita Danilov ori Dan-Silviu Boerescu – ar fi putut să ne mijoteze propriul său hipertext, inconfundabil, la hipotextul humule*știuletian* al narațiunii faloforice. Singur Mircea Nedelciu își va fi actualizat, în 12 noiembrie 1988, această virtualitate din ființa sa scripturală, ouând, textouând ceea ce veți savura mai la vale. Cinste lui și figa spre ceilalți!

{3} De la renumele lui Sotades, poet elen și antic și *stupra*realist, adică realizator de *stupra*, de compoziții deocheate, consumabile în cercuri intime de cunoscători și alți hedoniști literari.

{4} Dar Olivier Bailly, în *Sous le manteau* (notulă din *L'Imbecile de Paris*, nr. 5/1991), aprecia cum se cuvine travaliul mercatic în cestiune, căci iată ce proclama el *Urbi* și – în măsura în care hexagoneza organ de comunicare universală mai iaște – *orbi* cu tărie: «*C'est une chose assez singulière que le petit livre que je viens de recevoir anonymement. Écrit par Ion Creangă et traduit du roumain par M.J.P.G.L.C. (quel auteur se cache donc derrière ces sibyllines initiales?), il s'appelle tout bonnement* L'Histoire d'une Pine *et se présente sous la forme d'une élégante plaquette couleur hostie tirée à seulement deux cents exemplaires numérotés. Du bel ouvrage, en vérité, avis aux bibliophiles. Mais ces derniers ne seront pas les seuls comblés. Eh oui, j'ai pris un malin plaisir à déguster ce bijou anticlérical, plaisir non occulté par une franche hilarité. Si, comme l'écrit le préfacier, la gauloiserie, malgré son nom, ne connaît pas de frontières, il faut alors bien avouer que nous avons du retard à rattraper sur les sagouins moldaves. Qui se douterait que sous leur air triste et slave* [sic!] *les Roumains sont de fieffés cochons doués d'un sens peu commun pour la fable histrionne? Personne. Mais c'est oublier bien vite la tradition humoristique qui les secoue depuis longtemps: n'est-ce pas chez eux qu'est né Dracula, ce boute-en-train sanguin aux manières paillardes? Il fallait donc attendre la réimpression de cette* Histoire d'une Pine*, monument indestructible contre le cléricalisme encore bien vivace dans notre chère Europe. Un jour, un paysan semait du mais dans son champ. Jésus et Saint-Pierre passaient par là. „Que sèmes-tu*

là-bas, brave homme?" demande alors Jésus. „Ben, je sème des pines!" lui répondit-il... La suite nous raconte les malheurs du paysan. Mais cela finira bien pour lui et mal pour... je vous laisse découvrir le dénouement de ce conte parabolique et moral. Malgré son tirage limité, il y aura bien quelques très bons libraires pour vous le procurer. Des livres comme celui-ci se méritent.»

{5} Atinsă și de piesa optzecistului Dan Alexe, bruxellizat în 1988, *Creangă și Eminescu la Junimea* botezată, unde cei doi prieteni se tachinează de o manieră mai puțin curentă, ultimul reamintindu-i întâiului că s-a destrăbălat scriptural cu *Povestea poveștilor*, iar primul necăjindu-l pe al doilea cu «lingamentul» involuntar din stihul *Kamadeva, zeul indic*, cu lindiceasca divinitate ieșită din peană grăbită.

{6} Romanul lui Amariu, deținător al Premiului Rivarol pe 1955, convocat de Boisdeffre în *Une Histoire vivante de la littérature d'aujourd'hui*, la secțiunea *Au pays d'Ovide*, se cheamă *Le Paresseux* și, dincolo de reverența critică la Bădia Creangă, dincolo de securicomunistul persecutor de refuznici ai sovietizării agrare, nu propune mai mult de *Două vieți în două inimi/Și un singur cuțovlah*.

{7} Cf. Guillaume Apollinaire: *Les diables amoureux*, Gallimard, Paris, 1964, colecția «Idees», p. 225, nota 1.

{8} Vezi Legman: *La psychanalyse de l'humour érotique*, Éditions Tchou, Paris, 1969, pp. 546 și *passim*.

{9} Camaradul Bălinișteanu ne recita în armată, la rezerviști, ca pentru a ne convinge că nici poeții Pleadei nu ignorau metabole de proveniența asta, epigrama lui Du Bellay despre oportunistul ce se însurase, tânăr, cu o băbătie, și, ghiuj, convolase *en secondes noces* cu o fetișcană: «Ară ca june inutil/Ogorul sterp al unei babe:/Ca moș rămase fără babe/Spre-al semăna pe cel fertil.»

{10} Îmbârzoiată și intemporală, da, îmi măsor bine vocabulii, căci filozoful Mihai Șora amintea – pe vremea sistematizării rurale ordonate de *Genius locorum carpathicorum* – unor simpatizanți reuniți literar la Bistrița... Ce? Le reamintea, pornind de la exegeza expresiei *manger sur le pouce*, descriitoare a unui gestem cunoscut de toți peizanii cositori, posibilitatea ca țăranii europeici să constituie, de la Vladivostok până la Gibraltar, confreria cea mai secretă, cea mai tenace și, bineînțeles, cea mai refractară la nihilizarea marxiană. Poate că nu se înșela Mai Știutorul nici de data aceea.

{11} Adresăm întrebarea lui Alain de Benoist, noului dreptist, și prietenului său Claude Karnoouh, carele, admirând în piețele napocane din Cluj robustețea precupețelor locale și rurale, de morcovi distribuitoare, stârnea acuzații – nemeritate – de nostalgie sămănătoristă, pe când el nu făcea decât să exhibe un nou argument europocentrist, antiiancheu, heideggerian și contrabolșevicios.

{12} *La verge, la verge, toujours mal entamée!*

{13} Editura Cartier, Chișinău, 1997, p. 11.

{14} Éditions Albin Michel, Paris, 1970: consultă indicele de nume sub litera C și, minune!... Vei da cu oiștea peste Omul din Humulești. Cum îl va fi întâlnit Albérès, grație cărui codoș textual, rămâne, încă, o enigmioară, ce nu importă acilea.

{15} Revezi Jean M. Goulemont: *Ces livres qu'on ne lit que d'une main. Lecture et lecteurs de livres pornographiques au XVIIIe siècle,* Éditions Minerve, 1994, p. 54. Marea Doamnă, căreia Rousseau, în *Confesiuni, I*, îi atribuie maternitatea formulei *lire d'une seule main,* nu ar fi alta decât eroina cioranianului *Amateur de Mémoires,* decât faimoasa Madame Du Deffand, care declara și că nu crede în strigoi, însă... teamă de ei îi iaște totdeauna.

{16} La un convent filologic de la Universitatea din Iași, prin 1980, semioticianul Paul Miclău, el însuși, ne clama mirabila frază ce făcu valuri-valuri în ascultătorii academicioși: «E ordin de la Partid: *La poesia deve essere aperta*.

Poezia va fi deschisă, sau nu va mai fi deloc. Dar deloc, deloc, deloc.» Mi-i greu să spun că nu au fost sensibili la capțiosul slogan al Sirenei.

{17} Aluzionez, bineînțeles, la poemul cu același titlu al lui Sandu Mușina, autobiografie lirică, psihografie a Generației ’80.

{18} Artel compus din George Pruteanu, Sorin Antohi, Dan Petrescu și subsemnatul.

{19} Așa cum, în realul Epocii de Aur, proceda Eugen Simion, profesorul unora dintre Generaționiștii Optzeciști, implementator de simpozioane platonice, pardău-platonice, pe tarlalele de la Cochirleanca și Jegălia, unde monitoriza studentinele depănușări de știuleți fantasmo-poietici. Revezi *întoarcerea autorului*, prima ediție, la paginile buclucașe.

{20} Regăsește, în *Naveta esențială* a Magistrului din Kantschwana, ediția a doua, revizuită, titirită și augmentată, Iași, Institutul European, 1966, p. 210, nota 30, unde se afirmă sentențios că, privită numai dinspre *Povestea poveștilor*, cotoroanța în cestiune, cu știință mercatică despre distribuirea ambulantă a păpușoilor faloforici ori despre utilizarea lor la domiciliu în chip de *consoladores*, se autopropune, autoctitorindu-se totodată, ca antemergătoare a diseminării drăcești și a specializărilor mundane, ca anterioară marii schisme etico-ontologice, drept un soi de *coincidentia oppositorum* vrednică de toate supozițiile și... supozitoarele noastre. Nu e de mirare că, în *Stan Pățitu*, ea sfârșește sub talpa iadului, ca fundament al fundamentului, bază a bazei, temelie a temeliei, mai jos chiar decât Mama Dracilor: a lui Scaraoschi, a lui Ciurlău, a lui Chirica, a lui Poncu, a lui Boțârlan, a lui Vezeteu, a lui Măgureanu, a lui Ulieru, a lui Hău, a lui Bostan, a lui Andronache, a lui Rotaru, a lui Brestoiu, a lui Gavrilă, a lui Irian, a lui Perineu, a lui Șoric, a lui Atudoroaie, a lui Copilu și, în general, a celor asemenea lor. Comparația cu Celestina, personagiul lui Fernando de Rojas, se impune și ea de la sine. Aceea mijlocește cunoașterea între viitori Calixi și viitoare Melibee, menajându-le prilejuri de a se vedea și revedea. Cumătră șireată, codoașcă, *alcahueta, tercera*, îi capabilă – când își pune ceva în cap – de toate mașinațiunile și combinațiunile și mișculațiunile. Pe ea ar fi trebuit s-o ieie de model epistemologii derivei, când se înverșunau, cu Feyerabend, *against method*, cu Susan Sontag, *against interpretation*, ori când visau la *eine Methode der Methodenlosigkeit*. Celestina, aidoma baborniței din *Povestea poveștilor*, creangăuană sau nedelciuană, folosește mijloace varii pentru a-și atinge scopurile multiple, nu întotdeauna inocente. Întâlnim la ea o viclenie de femeie populară, ce posedează un antic savoar și, chiar, șmecherii de la întemeierea lumii, mândră că pe unde culegeau dracii surcele ea va fi tăiat lemne în prealabil. Nici Celestina din *Stan Pățitu* nu e mai puțin destoinică în a schiza pe *idem* în același + altul, în nevastă și meretrice, în musafir și soț al gazdei, în donator și receptor, ori de a găsi rapid soluții provizorii. De aceea o și ia ghiavolul, la urmă, ca s-o puie origină a originii, *Urgrund*, mumă, talpă a lumii subterane. Dar... ambițul meu, marele meu ambiț, îi să-mi rămână numele de Ramiro de Maeztu al codoașelor humuleștene, așa cum al ibericului susmenționat durează cu Don Quijote, Don Juan și Celestina. Vreau să le nemuresc și să arăt cât le-ar datora noul *trend*, cela din epistemologie, mai ales noii antimetodiști, căci ele, codoaștele humuleștene, îs personificarea unui străvechi savoar, nu? Nu: sunt chiar savoarul însuși întrupat în istorie, pus dintotdeauna în slujba consonantismului odoblejian, a cuplărilor și decuplărilor, a conjuncției și a comunicărilor, fie și paradoxale, ca în *Stan Pățitu*, între soț și propria-i nevastă, ori, în *Povestea poveștilor*, varianta Creangă, între țăran și ogoru-i falopoietic, iar în varianta Nedelciu... între istorieta debitată la coadă, cu noimă de *mise en abyme*, și ascultătoarea intelectuală, silită să-și petreacă o bună parte a existenței sale profesionale pe tarlalele patriei socializde; sunt ele chiar instanțe cibernetice de prim ordin. Ca atare, au și dânsele parte de plăceri, de satisfacțiile terțului, care-s încântările mijlocirii izbutite ce, în cazul unui prefațator ca subsemnatul, însemnează

să te delectezi că ți-a ieșit conectarea lectorilor curioși la prezenta ediție specială din cele două narațiuni sotadice, faloforice, cu *ethos* euforic programate.

Table of Contents

PREFAȚĂ CINEGETICA
    Doua rostiri sotadice foarte alerte
Ion Creangă
POVESTEA POVEȘTILOR
Mircea Nedelciu
POVESTEA POVEȘTILOR
GEN. '80

Table of Contents

PREFAȚĂ CINEGETICA 5
Doua rostiri sotadice foarte alerte 6
Ion Creangă 18
POVESTEA POVEȘTILOR 18
Mircea Nedelciu 28
POVESTEA POVEȘTILOR 28
GEN. '80 28